

רבי אלעזר בן עזריה אומר: אפילו תור או בן יונה.

ולא פליג רבי יהודה באותה משנה לומר שיביא מן הבקר, הרי שאין רבי יהודה סובר לחייבו במה שפתח בו הכתוב תחילה, ולמה כשנתחייב מנחה מביא הוא דוקא את מנחת הסולת!?

אלא מכח קושיא זו מפרשת הגמרא באופן אחר את דברי רבי יהודה שבמשנתנו:

מאי "מיוחדת שבמנחות"? היינו דלית לה (2) למנחת הסולת שם לווי, שהיא נקראת "מנחה" סתם, תאמר בשאר המנחות שהם נקראות "מנחת מחבת" "מנחת מרחשת" ו"מנחת מאפה תנור".

ומקשינן על פירוש זה מן הברייתא שהובאה לעיל: והא תנא של הברייתא לא פירש כן, אלא "הואיל ופתח בו הכתוב תחילה" — קאמר התנא בפירושה של המשנה!?

ומשנינן: הכי קאמר התנא של הברייתא: איזהו מנחה מיוחדת שבמנחות דלית לה שם

שנינו במשנה: הרי עלי מנחה, יביא איזהו שירצה; רבי יהודה אומר: יביא מנחת הסולת, שהיא מיוחדת שבמנחות:

תנא כברייתא לפרש את דברי רבי יהודה:

הואיל ופתח בו הכתוב במנחת הסולת תחילה לכל המנחות, (8) לכן יביא מנחת סולת.

אלא מעתה, האומר "הרי עלי עולה" וכי הדין הוא שיביא מן הבקר הואיל ופתח בו הכתוב תחילה לכל העולות! (9)

וכי האומר "הרי עלי עולה מן הצאן", יביא כבש, הואיל ופתח בו הכתוב תחילה לכל העולות הבאות מן הצאן.

קא-א

וכי האומר "הרי עלי עולה מן העוף", יביא תורים ולא בני יונה הואיל ופתח בו הכתוב תחלה! (1)

שמא תאמר: אכן כן הוא הדין לפי רבי יהודה, הלוא תיקשי: אלמא תנן לקמן קז א: האומר "הרי עלי עולה" יביא כבש.

לה' סולת יהיה קרבנו"; "וכי תקריב קרבן מנחה מאפה תנור"; "ואם מנחה על המחבת קרבנך"; "ואם מנחת מרחשת קרבנך".

9. ראה ויקרא א: "אם עולה קרבנו מן הבקר." "ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעולה".

1. ראה ויקרא א יד: "ואם מן העוף עלה קרבנו לה', והקריב מן התורים או מן בני היונה את קרבנו".

2. כן צריך לומר.

שנאמרו בגמרא — ראה שם ובהערות — יסוד טעמו של רבי הוא, משום שאסור לערב חובה ונדבה בכלי אחד, [מלבד לטעמו של רבא], ולפירושים אלו מתבארים היטב דברי הגמרא, שהיות ולא קבע בכלי אחד, אינו צריך להביא מנחות מאחד ועד ששים, שלא הצרך להם אלא משום שאין מערבין חובה בנדבה, אבל אם מביא ששים עשרונות בששים כלים ומתנה ואומר, שאותם עשרונות שנדר יהיו לחובתו והשאר לנדבתו, הרי אף רבי מודה שדי בזה; אך ראה ב"חק נתן".

8. ראה ויקרא ב א: "ונפש כי תקריב קרבן מנחה